

Frigjør plass til nødvendig elektrifisering

I oktober i fjor varslet kommunalminister Monica Mæland at "[det tas sikte på](#)" å innføre Regjeringens forslag til skjerpede krav til energifleksible oppvarmingsløsninger i byggeteknisk forskrift fra 1. januar 2019.

Vi reagerer på at dette ikke er skjedd og ber om at forslaget om at alle bygg over 1000 kvadratmeter skal kunne dekke 80 prosent av sitt varmebehov med energifleksible oppvarmingsløsninger nå gjennomføres.

Høringsfristen ble avsluttet 11. mai 2018 og et flertall av høringsinstansene støttet Regjeringens forslag eller ville ha strengere krav.

I [høringsnotatet](#) argumenteres det godt for at et økt krav til energifleksible oppvarmingsløsninger i nye bygg vil "*bidra til å redusere den grunnleggende utfordringen med høyt strømforbruk i fyringssesongen, noe som kan dempe behovet for investeringer i strømmettet*".

De fleste byggene som omfattes av forslaget vil bli oppført i sentrale strøk, hvor det allerede i dag er utfordringer med nok plass til nødvendig elektrifisering i strømmettet, som for eksempel elbil-lading. Denne utfordringen blir bare større. I bergensområdet har det for eksempel kommet forespørsler om nytt og økt kraftforbruk det siste året tilsvarende forbruket til hele Trondheim, noe som gjør at fylkeskommunen [frykter kamp om strømmen](#) om få år. Effektknappheten i de store byene kan bli prekær i kuldeperioder og krever milliardinvesteringer. Energifleksible oppvarmingsløsninger kan redusere behovet for disse investeringene.

Vi minner om at forskriftens krav ikke legger begrensninger på *hvilken* fornybar kilde som skal brukes til byggets oppvarmingssystem, men at bygget skal settes i stand til å kunne benytte den til enhver tid mest fornuftige forsyningsløsningen der bygget oppføres. Kravet er altså ikke et *forsyningskrav*, men et *fleksibilitetskrav*. Et fleksibelt oppvarmingsmarked vil sørge for at spillvarme, omgivelsesvarme, solvarme, bioenergi og andre kilder blir utnyttet der det er mulig, istedenfor at oppvarmingseffekt låses til strømmettet. Vannbårne energiløsninger tilrettelegger også for [termisk lagring av energi](#), både gjennom døgnet og over året, til en brøkdel av kostnadene ved elektrisk lagring.

Der hvor bygninger knyttes sammen i større, vannbårne bysystemer kan bruk av elektrisitet spille sammen med lokale varmekilder og balansere effektuttaket i strømmettet. Verdien av slik fleksibilitet er godt beskrevet i det nordiske forskningsprosjektet Flex4RES, som leverte sin [sluttrapport](#) i høst.

Foruten at vannbåren varme avlaster strømmettet, gir det brukerne av bygningene tilgang til rimeligere energi til oppvarming. Et fungerende marked for vannbåren varme er også viktig for å nå vedtatte mål om energieffektivisering.

Vi er klar over at et arbeid er i gang med en større revisjon av byggeteknisk forskrift i tråd med at relevante EU-direktiver implementeres. Det er imidlertid ingen konflikt mellom et sterkere krav til energifleksibel oppvarming og målene de nye direktivene skal oppnå, snarere tvert imot, ettersom fokus i større grad flyttes til sektorkobling, samspill og deling av lokale energiløsninger. Det vil innebære å ta i bruk mer termisk energi i Norge, også i byggsektoren.

I høringsteksten fra i fjor vises det til at tradisjonell vannbåren varme har en *liten* merkostnad sammenlignet med bruk av panelovner. Samtidig vises det til at det også finnes løsninger som kan

konkurrere med de helelektriske på investeringskostnad. Allerede nå kan boligbygg bygges med slike energifleksible oppvarmingsløsninger til [samme kostnad som el-oppvarming](#).

Likevel opplever vi at dagens forskriftskrav, hvor veilederen sier at bare 60 prosent av oppvarmingsbehovet må dekkes av energifleksible løsninger, fører til [mindre energifleksibel oppvarming enn tidligere](#), ettersom direktevirkende elektriske løsninger dominerer oppvarmingsmarkedet i Norge.

Ved å gjennomføre regjeringens forslag, hvor et krav om 80 prosent løftes inn i selve forskriftsteksten, vil konkurransen mellom forsyningsløsningene styrkes og fleksibilitetsmarkedet bli større, slik at den nødvendige elektrifiseringen av samfunnet blir billigere.

Vi ber om et møte for å gi statsråden oppdatert tilleggsinformasjon, samt mer dokumentasjon om kostnadsfaktoren.

Oslo, 19. november 2019

(Oppdatert 20. november med underskrift fra Natur og Ungdom)

Direktør Eivind Heløe,
Energi Norge

Adm.dir. Marianne W. Røiseland,
Rørentreprenørene Norge

Adm.dir. Liv Kari Skudal Hansteen,
Rådgivende Ingeniørers Forening (RIF)

Adm.dir Thor E. Lexow,
VKE – foreningen for ventilasjon, kulde og energi

Daglig leder Johannes Fjell Hojem,
Norsk Bioenergiforening (NOBIO)

Daglig leder Thor-Jostein Egeland,
Norsk VVS Energi- og Miljøteknisk Forening (NemiTek)

Fagsjef Holger Schlaupitz,
Naturvernforbundet

Daglig leder Geir Jansen,
Norsk Varmeteknisk Forening

Daglig leder Heidi Juhler,
Norsk Fjernvarme

Leder Gaute Eiterjord,
Natur og ungdom